

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde [af O. Mathiasen m. fl.].

Valgt blev: *Niels Matthiasen, Chr. Christiansen, Victor Gram, Boye Hansen, Frode Jakobsen, Bjørn Krogh, H. Larsen (Bjerre), Helge Nielsen, Else-Merete Ross, Østergaard, From, Holger Hansen, Sinnbeck, Juul Madsen, Erik Kragh, Poul Thomsen og O. Mathiasen.*

Den følgende sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om Statsbanepersonalets Sygekasse.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2650).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Mærk: Udvalget har afholdt et møde mellem anden og tredje behandling og indstiller herefter lovforslaget til vedtagelse i den skikkelse, det fik ved anden behandling.

Skræppenborg-Nielsen: Under anden behandling af det foreliggende lovforslag om Statsbanepersonalets Sygekasse fremkom de ærede medlemmer hr. Peter Larsen og hr. Ninn-Hansen med en række betragtninger, ikke så meget om selve lovforslaget, der kun periferisk blev berørt, men nok så meget om følgerne og indholdet af den sygekasselov, som trådte i kraft den 1. april d. å. Samtidig gik de til angreb på det radikale venstre på grund af dette partis stilling til sygekasseloven, foruden at de ærede medlemmer direkte eller indirekte berørte den standende strid mellem læger og sygekasser uden for København.

Jeg er ikke mit partis ordfører i denne sag, men føler desuagtet trang til at fremkomme med nogle bemærkninger til de to ærede medlemmer, der åbenbart — sådan forekommer det i alt fald mig — i mangel af en stor politik ser sig nødsaget til at bruge den lille politik, og det er der natur-

ligvis ingen, der kan forhindre dem i; det har de lov til. Blot synes jeg, de skulle lade være med at bruge usaglige argumenter; det er efter min mening for ringe. Jeg tænker her på de bemærkninger, der blev fremsat af de to ærede medlemmer vedrørende den konflikt, der i øjeblikket er løbende sygekasser og læger imellem. De forsøgte her at give folketinget og dermed befolkningen det indtryk, at denne konflikt er opstået som følge af den nye sygekasselov, men intet er mere fejlagtigt og urigtigt, og det allerværste er, at jeg tror, at begge de ærede medlemmer udmærket ved det; men alligevel skal det siges.

Den sygekasselov, der trådte i kraft den 1. april d. å., er en god lov, selv om den naturligvis som alle andre love kunne have været bedre; men for én, der som jeg i over 25 år hver dag har været beskæftiget i en sygekasse, vil denne lov betyde et væsentligt fremskridt og en væsentlig forenkling af hele den offentlige sygeforsikring, en forenkling, der forhåbentlig følges op, for meget i sygekasserne kan — som også det ærede medlem hr. Aage Fogh sagde ved anden behandling — forenkles endnu mere og bør forenkles endnu mere.

De to ærede medlemmers så ivrige forsvær for at bibeholde de fortsættelsessygekasser, der endnu er tilbage, og give dem ligeret med de almindelige sygekasser kan jeg til nød forstå, når det er sådan, at fortsættelsessygekasserne i kraft af sygeforsikringsloven har lov til at fortsætte deres virksomhed; men uanset hvordan man ser på spørgsmålet ligeret de forskellige sygeforsikringsformer imellem, ville en ligeret — og det er det, de to ærede medlemmer kæmper for i denne forbindelse — alligevel komme til at betyde, at fortsættelsessygekasserne i løbet af nogle år ville forsvinde, ganske simpelt fordi de sygekassemedlemmer, der tjener for meget, bliver såkaldt bemidlede, hellere vil blive stående i de almindelige sygekasser end blive overført til en fortsættelsessygekasse — naturligvis.

For min skyld kunne man i og for sig godt indføre ligeret, for resultatet er givet på forhånd; men ligeret i denne forbindelse ville betyde mere administration og større besværligheder for en stor del af sygekassemedlemmerne, ikke mindst hvis fortsættelsessygekasserne fik lov til at admini-

[Skræppenborg-Nielsen.]

strere også den tvungne dagpengeforsikring. Ligeret vil betyde mere kontorstyre, og mig bekendt har de to ærede medlemmers partier gang på gang — og ofte med rette — besværet sig over kontorstyret i dette land; men de synes nu, i hvert fald i denne sag, at gå ind for at fremme dette kontorstyre, at udvikle det endnu mere, og det vil jeg i alt fald ikke være med til.

Det ærede medlem hr. Peter Larsen sagde i forgårs, at man i denne tid oplever „en sjælden stor interesse for sygekassesagen i al almindelighed. Den optager sindene stærkt netop i disse dage, da folk er meget søgende, meget usikre over for det, der skal ske, og i virkeligheden på mange områder står famlende med hensyn til, hvilken forsikringsform de skal vælge.“

Og det er så rigtigt, som det er sagt. Men hvem bærer skylden for, at mange sygekassemedlemmer i dag står usikkert og famlende? Efter min mening de to ærede medlemmers partier og ikke mindst disse partiets presse. Det, der er sket, er jo, at der er gået politik i sygekassespørgsmålet, ikke for at man kan varetage sygekassemedlemmernes interesser og deres tarv, ikke for at man kan hjælpe dem eller vejlede dem, men for at føre en lille og ofte ussel partipolitisk propaganda. At denne propaganda, at en sådan politik, hvor ussel den end er, har sat sine spor, siger sig selv, og vi, der til daglig arbejder med tingene, kender det vel nok allerbedst.

Må jeg tillade mig at fremkomme med et konkret eksempel herpå. Et medlem af en fortsættelsessygekasse ringede forleden dag til vort kontor og bad om, at hans 16-årige søn måtte blive overført til den almindelige sygekasse, hvoraf han havde ret til at være medlem efter den nye lovs bestemmelser. Men det gjaldt kun sønnen; forældrene ville blive stående som medlemmer af fortsættelsessygekassen, selv om også de havde ret til at blive overført. Faderens begrundelse — og jeg kender denne mand særdeles godt — for at blive stående i fortsættelsessygekassen var, som han selv sagde, alene politisk bestemt, og denne mand er konservativ. Sådan er det, sådan går det, når det ikke er medlemmernes

tarv man har for øje, men alene partipolitiske interesser.

Den standende konflikt mellem læger og sygekasser kunne der siges en hel del om, men det skal jeg afstå fra ved denne lejlighed, fordi det ikke vedrører det lovforslag, vi behandler. Om konflikten vil jeg dog til slut sige nogle ord, nu da den er blevet berørt af de to ærede ordførere ved det foreliggende lovforslags anden behandling. Jeg tror — uden i øvrigt at komme ind på, hvorfor konflikten opstod — at ikke mindst det store flertal af de læger, som konflikten berører, allerede i dag, 7 dage efter konflikten opståen, er lede og kede af den, fordi de har opdaget, at den lægelige frihed, som trods alt var til stede i udstrakt grad før konflikten, nu er gået tabt. Det siger sig selv, at lægernes modpart, sygekasserne, der altid har bestræbt sig for at have et godt og gnidningsløst samarbejde med lægerne, og som igennem mange år har haft dette gode og gnidningsløse samarbejde til gavn for sygekassernes medlemmer, heller ikke er begejstrede for konflikten. Når forholdet er sådan, og sådan tror jeg det er, er der vel også mulighed for, at nye forhandlinger snarest kan optages og et resultat opnås, et resultat, der så nogenlunde tilgodeser såvel lægernes, men så sandelig også sygekassernes interesser, for sygekasserne har i denne forbindelse efter min mening desværre alt for ofte været sorteper. Trods alt er der jo grænser for, hvad sygekasserne — det vil sige sygekassernes medlemmer — er i stand til at betale til de læger, som ikke en eneste i dette land ønsker at underbyde, tværtimod, men som ingen ej heller betragter som guder, for hvem der skal knæles ved enhver lejlighed. Jeg håber altså, at den standende konflikt mellem lægerne og sygekasserne snarest bringes til ophør, ikke for lægernes skyld, ej heller for sygekassernes skyld, men for patienternes skyld, for det er dem, den først og fremmest går ud over.

Peter Larsen: Jeg skal ikke følge de tanker op, som det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen i dag har lagt op til debat om. Jeg finder tidspunktet lovligt sent; men jeg må alligevel gøre nogle enkelte bemærkninger til de synspunkter, som det ærede medlem fremsatte.

[Peter Larsen.]

Det ærede medlem indledte med at sige, at jeg havde været med til at bruge usaglige argumenter i min ordførertale ved anden behandling, idet det ærede medlem henviste til, at jeg i min omtale af konflikten havde nævnt, at den nye sygekasselov var skyld deri. Det må åbenbart bero på en erindringsforskydning hos det ærede medlem; noget sådant sagde jeg ikke. Det, jeg sagde, var, at konflikten ikke kom overraskende for os; jeg sagde dernæst udtrykkelig, at jeg ikke skulle gå ind på selve problemerne omkring konflikten, men blot ønskede at stille nogle spørgsmål til den højtærede socialminister. Når det ærede medlem føler sig kaldet til at irrettesætte andre medlemmer, så må forudsætningen efter min mening dog være en rigtig gengivelse af de taler, man holder, i stedet for en fordrejning deraf, som passer i éns opfattelse af tingene.

Det ærede medlem gjorde dernæst den bemærkning, at der var gået politik i sygekassesagen, og at vor opfattelse i denne sag ikke var dikteret af hensynet til medlemmerne. Jo, ærede medlem, vor stilling i denne sag er netop dikteret af hensynet til medlemmerne, fordi vi har den opfattelse, at de bemidlede bedre kan få deres interesser varetaget i fortsættelsessygekasserne end ved at gå over i B-afdelingerne af de almindelige sygekasser, hvor de jo, fordi der også er A-medlemmer, kun vil komme til at udgøre et lille mindretal. Samtidig spiller det også en rolle for os, at det med de statstilskud, der gives til B-afdelingerne, vil blive væsentligt dyrere for staten at opretholde en forsikringsform for befolkningsgrupper med større indtægter; hermed mener vi, at man godt kan klare nogle flere af opgaverne selv.

Nej, hvis man virkelig skal tale om, at der har været politik i sagen, skal man gå helt tilbage til det kommissionsarbejde, der dannede grundlag for den nye lov om sygekasserne. Den højtærede minister har jo ikke fulgt flertallet i sygekassekommissionen; om det er af politiske eller af andre årsager, ved jeg ikke, så det skal jeg lade ligge. Men når det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen hævder, at vor argumentation bærer præg af manglende kendskab, må jeg i al stilfærdighed her til sidst henvise til, at vore synspunkter er i overensstemmelse

med flertallets i den store sygeforsikringskommission. Jeg tror ikke, at det ærede medlem kan holde til at betvivle sygeforsikringskommissionens sagkundskab.

Ninn-Hansen: I lighed med det ærede medlem hr. Peter Larsen vil jeg rette et par misforståelser, som det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen har gjort sig skyldig i. Lad mig tilføje, at det er ganske unødvendigt, at det ærede medlem har gjort sig skyldig i disse misforståelser, for på det ærede medlems bord ligger fortrykket af Folketingstidende med den forhandling, der fandt sted, og dér kunne det ærede medlem have set, hvad der blev sagt ved den lejlighed. Det er jo ikke rigtigt, når det ærede medlem påstår, at det ærede medlem hr. Peter Larsen og jeg har hævdet, at konflikten mellem lægerne og sygekasserne er en følge af den nye sygekasselov. Jeg beder det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen se på sp. 2656 i Folketingstidende, hvor jeg har sagt:

„Jeg skal selvfølgelig ikke tage stilling til de spørgsmål, man forhandlede om, eller i det hele taget til parternes synspunkter under forhandlingerne. Det er ikke folketingets opgave at beskæftige sig med dette.“

Jeg vil gerne fastholde det standpunkt, at det ikke kan være folketingets opgave at beskæftige sig med det, der har været fremme under forhandlingerne, eller med det spørgsmål, hvorpå forhandlingerne bristede. Det, jeg har fremhævet, er, at konflikten er uheldig for de dårligt stillede i samfundet, idet de ikke får den frie lægehjælp, de skulle have ifølge loven.

Vedrørende lovens indflydelse på sagen vil jeg henvise til, hvad der står i samme spalte. Jeg sagde:

„Den højtærede minister var bekendt med, at der med den lovgivning blev skabt det ringest mulige klima for at muliggøre overenskomsterne.“

Jeg henviste i den forbindelse til de bemærkninger, der blev fremsat ved anden og tredje behandling af sygeforsikringsloven. Dermed har jeg imidlertid ikke sagt, at konflikten er en følge af den nye sygekasselov, og det ærede medlem kan altså ikke med henvisning til mine udtalelser påstå det, han gjorde.

[Ninn-Hansen.]

I øvrigt er det vel ikke så besynderligt, at det ærede medlem optræder som den stærkeste fortaler for den sygekasselov, der er gennemført, og som trådte i kraft den 1. april. Denne lov bygger på principper, der er helt i overensstemmelse med de principper, som socialistisk folkeparti bygger sin politik på. Der er ingen, der vil undre sig over, at det er det ærede medlem og hans parti, der giver den varmeste tilslutning til denne lovgivning. Det, vi har kunnet undre os over, og som vi stadig undrer os over, er, at andre slutter sig så tæt til socialistsik folkeparti, som tilfældet er. At det imidlertid ikke gør vor modstand mod loven mindre, siger sig selv.

For at der ikke skal være nogen misforståelse, vil jeg sige, at mit parti kan tilslutte sig gennemførelsen af lovforslaget om Statsbanepersonalets Sygekasse.

(Kort bemærkning).

Skræppenborg-Nielsen: Jeg fastholder naturligvis mine udtalelser, og det, jeg sagde før, var, at de to ærede medlemmer forsøgte at give folketinget og befolkningen det indtryk, at det er på grund af den nye sygekasselov, at konflikten mellem læger og sygekasser er opstået. Hvis man læser fortrykket af Folketingstidende — og læser det rigtigt — kan man kun få det indtryk befastet, som jeg har givet udtryk for. Der henvises stadig til, at denne konflikt måske var opstået på grund af den nye sygekasselov, og der er vist ingen af de to ærede medlemmer, der kan benægte, at man kan få det indtryk.

Socialministeren (Bomholt): Det hænder jo, når to kæmper er i krig, at der falder et hib af til tredjemand, og for at bemærkningerne ikke skal stå helt uimodsagt, vil jeg gerne tilføje et par sætninger.

Jeg havde på ny det indtryk af de ærede medlemmer hr. Peter Larsens og hr. Ninn-Hansens indlæg, at de nok så meget vendte sig mod de almindelige sygekasser som imod selve sygekasseloven. Det er en kraftig agitation for fortsættelseskasserne imod de almindelige sygekassers B-afdelinger. Jeg synes, man skal indtage et sagligt, neutralt standpunkt over for de to kassegrupper.

Jeg har aldrig sagt ét nedsættende ord om fortsættelseskasserne; det kunne aldrig falde mig ind. De medborgere, der ønsker den løsning, har naturligvis ret dertil. Men jeg vil dog gøre opmærksom på, at man ikke uden videre i dag kan sammenstille fortsættelseskasserne og de almindelige sygekasser i henhold til de forsikringspligter, de har, idet fortsættelseskasserne jo ikke har pligt til at modtage medlemmer uden hensyn til alder eller helbred. De almindelige sygekasser skal nu åbne dørene for de syge og gamle, for alle uden hensyn til alder og helbred, og det medfører naturligvis et helt andet socialt præg og en videregående social forpligtelse end den, fortsættelseskasserne har ment at kunne påtage sig.

Til det ærede medlem hr. Ninn-Hansen vil jeg sige, at ministeriet og jeg har tilrettelagt sagen på en sådan måde, at ingen indgået overenskomst skulle krænkes, og der skulle ikke lægges hindringer i vejen for indgåelse af overenskomster i forlængelse af den hidtidige ordning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 124 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udbygning og ombygning m. v. af den kgl. veterinær- og landbohøjskole.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1419, fremsættelsen i tidenden sp. 2584).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Carl Petersen: Da den højtærede landbrugsminister første gang fremsatte lovforslag om udbygning af landbohøjskolen, blev dette modtaget med glæde af alle partiets ordførere, og der blev dengang givet udtryk for, at det var meget påkrævet, og at det også i høj grad var nødvendigt, at denne skole som andre højere læreanstal-